

AZ ÉRTÉKPAPÍROK RÖVID TÖRTÉNETE

- Ókori görögök: váltó jellegű értékpapírok, elfogadtak váltó jellegű követeléseke
- 1407 :Itália, első, a befektetők részesedési jogain alapuló társaság
- 1595: Hollandia, első részvénytársaság, Kelet-Indiai Társaság
- Amszterdami tőzsde szerepe
- 1672: Amszterdam, London
- 1679: Párizs
- 1807: Mo. első részvénytársaság
- 1864: Budapesti Áru- és Értéktőzsde
- 1990: BÉT újrainyitása

AZ ÉRTÉKPAPÍR FOGALMA

- Jogilag** egy eszköz Magyarországon akkor értékpapír, ha a jogszabály annak minősíti, és kibocsátására lehetőséget ad. Valamilyen vagyoni jogra szóló, forgalomképes okirat.
- Közgazdaságilag:** a pénzügyi követelésnek kalkulálható belső értéke legyen, amelyet a jövőbeli cashflow egyértelműen meghatároz. Enélkül nem érvényesül a jelenbeli pénzért – jövőbeni pénz elve.

AZ ÉRTÉKPAPÍROK LEGFONTOSABB JELLEMZŐI I.

- 1. A kibocsátó (kiállító) **egyoldalú kötelezettségvállalását** tartalmazza. Az értékpapír nem kétoldalú jogügylet, annak érvényes létrejöttéhez elfogadásra nincs szükség.
- 2. A kibocsátó (kiállító) **feltételhez nem kötött azon kötelezettségvállalását** tartalmazza, hogy ő maga vagy az értékpapírban megnevezett más személy fizetést teljesít a jogosult részére. Feltétel kikötése („Fizetek, ha”) az értékpapír érvénytelenségét vonja maga után.
- 3. Értékpapírt **pénzkövetelésről, hitelviszonyról** (pl. váltó, csekk, kötvény), **tagsági részesedésről** (pl. részvény, szövetkezeti üzletrészt) vagy **áruval kapcsolatos jogról** (pl. közraktári jegy) lehet kiállítani.
- 4. Kizárólag az olyan okirat tekinthető értékpapírnak, amelyet valamely jogszabály annak minősít, azaz csak **jogszabály által nevesített értékpapírokat lehet kiállítani, kibocsátani**. Új értékpapírtípus bevezetéséhez jogszabályalkotásra van szükség.

AZ ÉRTÉKPAPÍROK LEGFONTOSABB JELLEMZŐI II.

- 5. Az egyes értékpapírtípusokról szóló jogszabályok tételesen meghatározzák az adott értékpapír **érvényességi kellekeit**. Az érvényességi kellekek hiányában az okirat nem minősül értékpapírnak, így nem alkalmazhatók vele szemben az értékpapírokhoz fűződő speciális jogkövetkezmények (pl. átruházás) sem.
- 6. Az értékpapírok a technikai fejlődés következtében **változatos formákban** jelenhetnek meg,
 - a papír alapú értékpapírok
 - dematerializált értékpapír
- 7. Az értékpapírban szereplő **követelést érvényesíteni, arról rendelkezni, azt megterhelni** csak az értékpapír által, annak birtokában lehet. Nincs lehetőség az értékpapírban szereplő követelés érvényesítésére még bírói úton sem, ha pl. az értékpapír megsemmisül vagy elvész.
- 8. Az értékpapírok **-átruházhatóság szempontjából-** névre szólóak vagy bemutatóra szólóak lehetnek.

AZ ÉRTÉKPAPÍROK CSOPORTOSÍTÁSA

1. AZ ÉRTÉKPAPÍRBAN FOGLALT JOG SZERINT

- **Pénzkövetelést** jelentő: *hitelviszony (váltó, kötvény, csekk, adósságlevél, jelzáloglevél)*
- **Részesedést** jelentő: *tagsági és vagyoni jellegű jogok (részvény, vagyonjegy befektetési jegy, szövetkezeti üzletrész)*
- **Áru feletti rendelkezési** jogot megtestesítő értékpapírok *árujogviszonynak* feleltethetők meg. *(közraktári jegy)*

2. ÁTRUHÁZÁSI LEHETŐSÉG SZERINT

- **Bemutatóra**
- **Névre** *(rekta papír)*
- **Rendeleltre**

3. HOZAM SZERINT

- **Kötött hozamú papírok**
 - Nem kamatozó (váltó, diszkont kincstárjegy)
 - Fix kamatozású (kötvény)
- **Változó hozamú papírok**
 - Jellemzően a részesedést jelentő osztalék papírok (részvény)
- **Átmeneti formájú értékpapírok**
 - Az átváltoztatható kötvény
 - Lebegő (változó) kamatozású kötvény

4. LEJÁRAT SZERINT

- **Rövid lejáratú** (kereskedelmi váltó, kereskedelmi kötvény, kincstárjegy)
- **Közép lejáratú** (kötvény, letéti jegy)
- **Hosszú lejáratú** (kötvény, jelzáloglevél, államadóssági kötvény)
- **Lejárat nélküli** (részvény, szövetkezeti üzletrész, vagyonjegy)

TOVÁBBI SZEMPONTOK

5. Forgalmképesség szerint

- **Zárt körben** (nem nyilvánosan) forgalomba hozott értékpapírok, ahol a befektetők személye előre meghatározott, és általában a papírok átruházási lehetősége is korlátozott.
- **Nyilvánosan** forgalomba hozott értékpapírok

6. A kibocsátás iránya szerint

- Belföldre kibocsátott értékpapírok
- Külföldre kibocsátott értékpapírok

7. A KIBOCSÁTÓ SZEMÉLYE SZERINT

- Az állam által kibocsátott értékpapírok (kincstárjegy, államkötvény)
- Társaságok, gazdálkodók által kibocsátott értékpapírok (magánkibocsátás)
 - Kötvény
 - Meghatározott cégformához kapcsolódik:
 - Részvénytársaság – részvény
 - Szövetkezet – szövetkezeti üzletrész
 - Meghatározott tevékenységhez kapcsolódik:
 - Közraktár – közraktári jegy
 - Hitelintézet – letéti jegy
 - Jelzálogbank – jelzáloglevél
- Bárki által kibocsátható értékpapírok (váltó)

A VÁLTÓKELLÉKEK

- 1. A váltó elnevezés magában a váltó szövegében
- 2. Határozott pénzüsszeg fizetésére szóló feltétlen meghagyás – ez saját váltó esetében kötelezettség vállalás
- 3. A fizetésre kötelezett neve (címezett) – ezt a saját váltó nem tartalmazza
- 4. Az esedékesség megjelölése, a fizetés ideje
- 5. A fizetési hely megjelölése
- 6. Annak a neve, akinek részére vagy rendelkezésére kell a fizetést teljesíteni – a rendelvényes (intézményes) megnevezése
- 7. A váltó kiállítási napjának és helyének megjelölése
- 8. A kibocsátó aláírása – saját váltó esetén a kiállító aláírása

•(Az idegen váltó fizetési felszólítás: kibocsátója más –harmadik személyt- hív fel fizetésre. Speciális fajtája az idegen váltónak, ha az a kibocsátó saját rendelkezésére szól (ún. saját rendeletre szóló váltó).

•A saját váltó fizetési ígéret: kiállítója a saját fizetését ígéri.)

A VÁLTÓVAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELŐÍRÁSOK

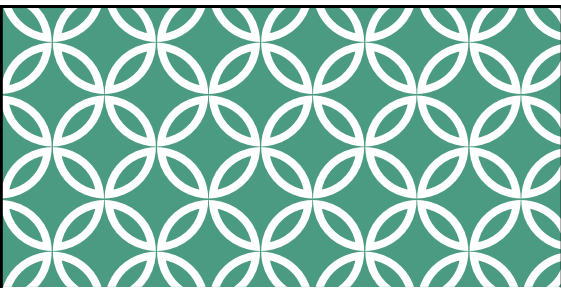
- 1. A váltóátruházás
 - forgatás, a forgatmányos, forgatmány hátiratnak
- 2. A váltó elfogadása
 - a váltó kötelezettjévé, „elfogadom”
- 3. A váltóadósok
 - Egyenes váltóadósok
 - Megtérítési váltóadósok

A VÁLTÓVAL KAPCSOLATOS EGYÉB
ELŐÍRÁSOK

- 4. A fizetés végetti bemutatás
- 5. A megtérítési igény
- 6. Az óvás
- 7. Az értesítés
- 8. A megtérítési összeg
-

A VÁLTÓVAL KAPCSOLATOS EGYÉB
ELŐÍRÁSOK

- 9. Az erőhatalom (vis major)
- 10. Határnapok, határidők
- 11. Az elévülés

VÁLTÓN KÍVÜLI HITELVISZONYT
MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK

I. A KÖTVÉNY

1. Hitelviszonyt jelentő értékpapír.
2. Klasszikus formája fix hozamú, de mozgó kamatozású is lehet.
3. Általános értelemben közép- vagy hosszú távú értékpapír, azaz futamideje legalább egy év .

KÖTVÉNYTÍPUSOK

1. *Vállalati kötvények (magánkötvények)*
2. *Államkötvények, önkormányzati kötvényeket is, mint a helyi költségvetések kibocsátásait.*
3. *Örökjáradék kötvények*
4. *Nem kamatozó kötvények (zéro-coupon)*
5. *A nyereségek kötvények*

Forrás: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Megtakaritas/ForintBetetek/Gepkocsinyeremeny>

KÖTVÉNYTÍPUSOK

6. Átváltoztatható kötvények
7. Opció kötvények
8. Nyitott kötvényeknél
9. Bóvli-kötvények (junk bonds)
10. Kereskedelmi kötvények (commercial paper)
11. Osztalékfizető kötvény

II. AZ ÁLLAMPAPÍROK

A nemzetközi gyakorlat szerinti felosztás:

1. Egy éven belüli lejárat : Kincstári váltó (Treasury Bill, T-Bill)
2. Egy és öt év közötti lejárat: Kincstárjegy (Treasury Note, T-Note)
3. Öt évnél hosszabb lejárat : Államkötvény (Treasury Bond, T-Bond)

A magyar terminológia szerinti csoportosítás:

1. Egy éven belüli lejárat: Kincstárjegy
2. Egy éven túli lejárat: Államkötvény

MAGYAR ÁLLAMPAPÍR
1826-1819-01-01

ROKLINK | ÁLLAMPAPÍROK | ÉRTÉKSÍTÉS | TUDÁSTÁR

kierdemelt bizalom
BABAKÖTVÉNY

Az állami támogatás jelenleg 42 500 forint.

ELŐZŐ JELETT | SZÖVEG

- Tudjon meg többet az állampapírokról!
- Válassza ki az Önnek megfelelő betéskészlet!
- Benchmark, aukció, kupon, Heringszék: kapcsolódó szavakban.

ÉRTÉKSÍTÉS
MÉREK | POSTA | ELŐZŐ JELETT FORGALMAZÓK

A Magyar Államkincstár országosan 31 irodában várja ügyfeleit.

Online időpontfoglalással
soron kívüli előzetes
állampapírral kapcsolatos ügyeiket!

☎ 06 1 452 2990

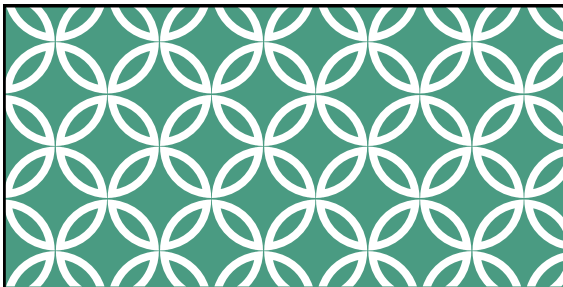
Bejelent a Válságkezelő Bizottságnak

ÁLLAMPAPÍR KALKULÁTOR	aktuális kamat mérték
4% kezdő kamat	
2014. 07. 07. Féléves Kincstárjegy	2,55%
2014. 07. 07. Kamatozó Kincstárjegy	2,80%
2014. 07. 07. Kincstári Takarékpapír	2,70%
2014. 07. 07. Kincstári Takarékpapír Plusz	2,80%
2014. 07. 07. Bővebb Magyar Államkötvény 2020P	4,35%
2014. 08. 18. Kincstári Takarékpapír II.	3,00%
2014. 08. 20. Bővebb Magyar Államkötvény 2018D	4,35%
2014. 08. 20. Prémium Magyar Államkötvény 2017K	4,70%

Forrás: <http://www.allampapir.hu/>

III. PÉNZINTÉZETI ÉRTÉKPAPÍROK

- Letéti jegy
- Különbőségük a lekötött betétektől:
- Standard címletekben kerülnek kibocsátásra
- Forgathatók
- Nagyobb a nem-fizetés kockázata

RÉSZESÉDÉST BIZTOSÍTÓ ÉRTÉKPAPÍROK

I. RÉSZVÉNYEK

• A részvény a részvénytársaság által kibocsátott, tagsági jogot megtestesítő értékpapír. Az egyetlen olyan értékpapír, amelyet gazdasági társaság a tagsági jogokról kiállíthat.

• Működés:

- Zártkörű
- Nyilvános

• Átruházás:

- Névre szóló
- Bemutatóra szóló

• Tulajdonosi jogok szerint:

- Törzsrészvény
- Elsőbbségi részvény
 - likvidációs elsőbbségi,
 - szavazatelsőbbségi
 - osztalékelsőbbségi

- Speciális formák:
 - Dolgozói rv.
 - Kamatozó rv

Kép forrása: <http://hir.ma/gazdasag/buz/olp-rszvnyet-edom-et-a-bank-vezetgesztoja/117512>

Kép forrása: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/Ganz-r-%C3%A9szv%C3%A9ny.jpg>

II. BEFEKTETÉSI JEGYEK

- A befektetési jegyek befektetési alapok résztulajdonát igazoló értékpapírok.
- Vagyoni jogok közül joguk van
 - A nyereség felosztott részére, a hozamra
 - Megszűnés esetén a likvidációs hányadra
- A befektetési alapoknak két típusa
 - Zártvégű alapok
 - Nyíltvégű

EGYÉB ÉRTÉKPAPÍROK

I. CSEKK

• A csekk funkcióját tekintve készpénzt helyettesítő fizetési eszköz. Olyan pénzkövetelésről szóló értékpapír, amely nem hitelviszonyt testesít meg. A csekk alapjogviszonya a csekk számlaszereződés, amelynek alapján a számlatulajdonos pénzt helyez el a bankszámláján és úgy állapodik meg a bankkal, hogy a számla felett, csekk útján fog rendelkezni. E megállapodás alapján a bank csekk tömböt bocsát a számlatulajdonos rendelkezésére.

• A csekk feltételrendszerének alapján a csekk kiadójának meg kell adnia a számlájáról a csekk címzettjének, hogy a számlájáról a csekk címzettjének ott meghatározott

Kép forrása: http://gyujtemeny.vatera.hu/ertekpapir_szamla/letelkonny/csekk/csekk_pestoi_magyar_kereskedelmi_bank_1930565759.html

II. A KÖZRÁKTÁRJEGY

• A közraktárjegy olyan egyedi értékpapír, amelynek alapjogviszonya *árura vonatkozó tulajdonjog vagy más jog*.

• A közraktárjegy két részből áll, az ún, árujegyből (cedule) és a zálogjegyből (warrant).

III. KÁRPÓTLÁSI JEGY

• A Kárpótlási törvény szerint a kárpótlási jegy az állammal szemben fennálló követelést névértékben megtestesítő értékpapír.

Kép forrása: <http://mek.oszk.hu/01900/01906/html/kep/kep/letmod/em131lap299.jpg>

IV. JELZÁLOGLEVÉL

•A jelzálog az ingatlanokra bejegyzett jog, amely szerint a vagyontárgy birtokosa csak korlátozottan rendelkezhet tulajdona felett.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- 2001. évi CXX. Törvény a tőkepiacról
- Fellegi Miklós –2. Értékpapírok kézirata
- Bozsik S. (szerk.) [1999]: Pénzügytan II. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc
- Martin H. Gy. – May R. (szerk.) [1998]: Tőzsdei szakvizsga felkészítő. Közép-Európai Brókerképző
- Alapítvány, Budapest.
- Losonczi Cs. – Magyar G. [1996]: Pénzügyek a gazdaságban. Juvent, Budapest.

BEFEKTETÉSI ALAPOK |

FOGALMAK

„befektetési jegyek nyilvános vagy zártkörű kibocsátásával létrehozott és működtetett jogi személyiséggel rendelkező vagyontömeg, amelyet a befektetési alap-kezelő a befektetők általános megbízása alapján, azok érdekében kezel.”

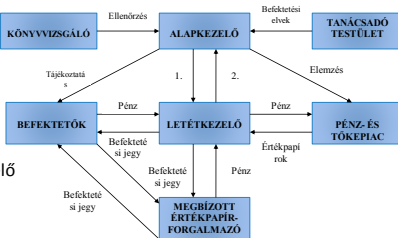
„A befektetési alap saját tőkéje induláskor a befektetési jegyek névértékének és darabszámának szorzatával egyezik meg, működése során a saját tőke a befektetési alap összesített nettó eszközértékével azonos.”

A BEFEKTETÉSI ALAPOK ELŐNYEI

- Méretgazdaságosság, költséghatékonyság
- Kockázatok megosztása
- Likviditás
- Szakértelem
- Nyilvánosság, információk
- Biztonság, intézményi garanciák
- Adózási előnyök

A BEFEKTETÉSI ALAPOKAT MŰKÖDTETŐ INTÉZMÉNYI HÁTTER LEGFONTOSABB SZEREPLŐI

- Alapkezelő
- Letétkezelő
- Forgalmazók
- Könyvvizsgáló
- Felügyelet
- Ingatlanértékelő
- Tanácsadók

1. Befektetési jegyek értékesítésére és visszaváltására; letétkezelőre, letéti őrzésre vonatkozó megbízás; kezelt portfólió értékpapíraira vonatkozó adásvételi megbízások
2. Rendszeres tájékoztatás a befektetési jegyek forgalmazásáról, a nettó eszközértékről, letétkezelésről; ellenőrzés

A BEFEKTETÉSI JEGY KÖTELEZŐ TARTALMI KELLÉKEI

1. a befektetési alap megnevezése;
2. a befektetési alap fajtája (zárt végű, nyílt végű), típusa (nyilvános vagy zártkörű), futamideje;
3. a befektetési jegy névértéke, értékpapír kódja és sorszáma;
4. a tulajdonos neve;
5. a tulajdonosnak, illetve a birtkosnak a befektetési jegyhez fűződő, a befektetési alap kezelési szabályzatában meghatározott jogai;
6. a kibocsátás időpontja;
7. az alap kezelését végző befektetési alapkezelő cégneve és székhelye;
8. az alap kezelését végző befektetési alapkezelő cégszerű aláírása.

A BEFEKTETÉSI ALAPOK FŐBB JELLEMZŐI, CSOPORTOSÍTÁSUK

•Forgalomba hozatal, nyilvánosság

- Nyilvános
- Zártkörű

•Befektetési jegy visszaválthatósága

- Nyíltvégű
- Zártvégű

•Befektetés formája

- Ingatlan
- Értékpapír

	Nyíltvégű alapok befektetési jegyei	Zártvégű alapok befektetési jegyei
Benne foglalt jog	Vagyon jog (hozamra és likvidációs hányadra vonatkozó jog)	Vagyon jog (hozamra és likvidációs hányadra vonatkozó jog)
Hozam	Változó	Változó
Lejárat	Határozatlan időre szóló	Határozott időre szóló
Forgalomképesség	Korlátlan (visszaváltható)	Korlátozottabb (csak lejárat után visszaváltható)
Tőzsdképesség	Nem tőzsdképes	Tőzsdképessé tehető

BEFEKTETÉSI ALAPOK KATEGORIZÁLÁSA (BAMOSZ)

Hagyományos alapok

- Pénzpiaci alapok
 - Likviditási/rövid lejáratú pénzpiaci alapok
 - Pénzpiaci alapok
- Kötvényalapok
 - Rövid kötvényalapok
 - Hosszú kötvényalapok
 - Szabad futamidejű kötvényalapok
- Vegyes alapok
 - Kötvénnytúlsúlyos (vagy Óvatos) vegyes alapok
 - Kiegészítőszűzött vegyes alapok
 - Dinamikus vegyes alapok
- Részvényalapok

•Speciális alapok

- Árupiaci alapok
- Abszolút hozamú alapok
- Tőkevédett alapok
- Származtatott alapok
- Ingatlanalapok
 - Közvetlen ingatlanokba fektető alapok
 - Közvetett ingatlanokba fektető alapok

AZ ALAPOK HOZAMAINAK ÖSSZEHASONLÍTÁST LEHETŐVÉ TÉVŐ
KÖZZÉTÉTELÉNÉL AZ ALAPOK ADATAIT AZ ALÁBBI
ADATSTRUKTÚRÁBAN KELL FELTÚNTETNI

1. Alap rövid neve
2. Alapkezelő neve (opcionális)
3. Alap kategóriája (pl. likviditási, pénzügyi, rövid kötvény, hosszú kötvény stb...)
4. Jellemző kockázati kitettségre utaló fogalom (pl. forint, euró, hazai, európai, globális, szektor, stb...) a legjellemzőbb kitettség alapján illetve azt tovább bontva a második/harmadik legjellemzőbb típusú kitettség alapján (mint albesorolás)
5. Adott időszaki hozamok

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- www.bamosz.hu
- http://www.portfolio.hu/befektetesi_alapok/
